

HAMSUN

Í gjárkvöldið frumsýndi Havnar Bio norðurlenska stórfilmurinn um norska skaldið Knud Hamsun. Filmurinn kostaði 37 millíónir at gera og er eitt tað størsta norðurlenska filmsverkið síðan fyrsti filmurinn var upptikin fyri 100 árum síðan.

Knut Hamsun var ein heimskendur rithøvundur og hann var hetja í heimlandinum Noregi. Hann hevði fingið alla ta viðurkenning, sum ein rithøvundur kann hugsa sær. Men hóast hetta, so gjørdist hann ein landasvíkjari. Hansara leiklutur í Noregi undir kríggjum gjørdist ein skammblettur í lívi hans. Orsøkin var at hann hevði samhuga við nazismuni og við Hitler. Hann var ógvuliga tjóðskaparsinnaður og hann helt, at tað var hansara kall at bjarga heimlandinum frá hersetingarvaldinum. Men hansara leiklutur varð av fólkinum hildin av vera svikabroddur.

Hvussu bar tað til, at ein hetja kundi gerast ein landasvíkjari?

Hvussu bar tað til, at tey sjónarmið, sum hann hálvði, kundi gerast til eina vanlukku í eini nýggjari politiskari støðu?

Í filminum sleppa vit nærri at skaldinum og kanska kunnu vit skilja hann betri, aftaná at hava hugt eftir filminum.

Leikararnir eru góðir, Hamsun verður leiktur av sjálvasta Max von Sydow og Ghita Nørby leikar konan Maria, sum hevur ein avgjórðan leiklut í filminum.

Van Damme

Jean Claude Van Damme er aftur á filmslørntinum við einum at hansara kendu spenningsfilmum. Hesuferð eru tað terroristar, sum hava tikið sjálvasta amerikanska varaforsætlanum sum gissil. Van Damme skal bjarga varaforsætlanum. Men dramatikkur er í luftini, tí terroristarnir hava lagt sprengilødingar á einum ishockeystadion, sum teir hótta við at sprengja í luftina. Van Damme má aftur hesuferð berjast við bumbur og móti klokkuni.

Formaður Javnaðarflokksins ófegin um uppskotið hjá Finn Norman:

Hetta er so óføroyskt sum tað kann vera

ÁKI BERTHOLDSEN

- Bygnaðarbroytingarnar hjá Finn Norman Christensen eru so óføroyskar sum tær kunnu vera.

Jóannes Eidesgaard heldur, at bygnaðarbroytingarnar eru so stórt mál, at tað er ómøguligt at trumfa tær ígjøgnum uttan at hava givið tinguin høvi at viðgera tær.

Ti hevur javnaðarflokkurin tikið stig til at kalla tingið saman til kjak um málið.

Serliga Edmund Joensen hevur ført fram, at bygnaðarbroytingarnar skulu fremjast fyri at lúka treytir í nýggju stýrisskipanarlógini?

- Tað er ein beinleiðis skeiv tulkning, tí einki í stýrisskipanarlógini sigur, at almenna umsitingin skal skipast uppá ein ávísan máta.

- Stýrisskipanarlógin setir greiðan skilnað ímillum lógevandi valdið, lógtvingið og tað útinnandi valdið, sum er landsstýrið. Og skal útinnandi valdið arbeiða undir tí avbyrgd, stýrisskipanarlógin áleggur landsstýrismonnum, mugu vit hava eina sterka umsiting.

- Men at loypa heilt frá tí, vit hava, til uppskotið hjá Finn Norman í einum lopið er nakað langt. Tað eru uttan iva nógvar mogleikar ímillum teir.

Ikki nóg opið

Jóannes Eidesgaard sigur, at hann fylst á, framferðina í hesum málið, sum í so nóg-um øðrum málum.

- Gongdin í tí politisku prosessin er tíverri blivin tann, at mál verða ikki viðgjørð so hvørt, tey taka form.

Finn Norman hevur sitið rættiliga avbyrgdur og arbeitt við bygnaðarbroytingunum.

- Men einaferð síðsta heyst hótti hann við at leggja frá sær tí hann feldi, at hann hevði ikki politiska undirtøku fyri sínum arbeiði.

Jóannes Eidesgaard sigur, at síðani hevur lógmaður givið almennum stjórnum, sum høvdu hug at leggja upp til kjak, munnkur.

- Ti er tað ikki annað enn náttúrligt, at reaktiónin verður so ógvuslig, tá ið málið loksins kemur undan kavi, tí øll leggja innibrend við sínum. Reaktiónin er ikki altíð líka saklig, men

- Tað er avgerandi neyðugt, at bygnaðarbroytingarnar fúa góða undirtøku frá politikarum og frá teimum, sum skulu arbeiða í skipanini. Annars eru tær kollðendar. Ti skuldi Finn Norman havt verið meiri opin og tí má málið fyr tingið, sigur Jóannes Eidesgaard.

hon er væl skiljandi, tí lok hevur verið lagt á alla viðgerðina líka til tað verður lagt fram.

Jóannes Eidesgaard heldur, at tað er í so „galant“ at loypa allar stovnsleiðarar í føroysku umsitingini um, tí nógvir teirra eru væl útbúir og hava gott skil fyri virkisfyriskipan.

- Men harumframt hava teir tann stóra fyrirmin, at teir kenna føroyska umsiting.

Hann sigur, at teir, hann hevur tósáð við, hava ógvuliga lítið álit á uppskotinum hjá Finn Norman.

Óføroyskt

Jóannes Eidegaard sigur, at heldur ikki hann sjálvur hevur serliga stórt álit á uppskotinum.

- Tað er so óføroyskt, sum tað kann verða. Tað minnir nógva um grønlandska umsiting, sum er skotin eftir donskum leisti. Pappírsveldið í Grønlandi er heilt ótrúligt. Og føroyingar eru ikki vanir við so stórt pappírsveldi.

Jóannes sigur, at tað var tann tíð, tá ið tveir mans

sótu í Tinganesi og avgreiddu øll mál. Síðani er umsitingin úthygt so líðandi. Hann heldur, at tað er ein spurningur um tað ikki hevði verið rættari at úthygt tað umsiting, sum vit hava, og kenna, heldur enn at loypa í eina heilt aðra grøv.

Hann nevnr t.d. at í figgarstýrinum hjá Finn Norman skulu 95 fólk arbeiða, tí alt skal leggjast undir eitt, bæði gjaldsstova, toll & skattur, landsbanki og kanska annað við.

- Kann nakar hugsa sær ein sovordnan rísa í føroyskari umsiting. Hvussu í viði verð skal meini føroyingurin skilja slíkt.

- Samstundis eri eg sannførdur um, at vit fara at missa fleiri fyrirminur, vit hava.

Jóannes Eidesgaard sipar til, at tað skal vera ein ávisur skilnaður ímillum landsstýrið og direktoratini.

- Tænastur, sum eru vendar ímóti borgarunum, skulu ikki vera í landsstýrinum, men í direktoratunum.

- Annars er fryktandi fyri, at landsstýrismenn enda sum málsviðgerðar og tað er blóðskeivt.

Landsumsitingin skal fáast við politikk, eftirlit, lógarsmið o.s.fr. Finn Norman blandar alt saman.

Blokera ikki arbeiðið

Jóannes Eidesgaard sigur, at Javnaðarflokkurin er greiðir yvir, at almenna umsitingin má verða styrkt.

Ti hevur javnaðarflokkurin ikki blokerað arbeiðið, sum ført hevur verið fram.

- Vit tóku undir við at søkt verður eftir lógmansstjóra, men vit taka ikki undir við uppskotinum hjá Finn Norman og vit hava ikki góðtikið tær í landsstýrinum.

- Tann samtyktin, vit hava tikið undir við, er at søkja figgjarnevndina eftir eini eykajáttan. Tað er tað einasta landsstýrið hevur samtykt inntil í fyrramorgunin, tá ið meirilutin skúgvaði javnaðarflokkinn til viks og søkti eftir lógmansstjóra.

Jóannes Eidegaard sigur, at tað er avgerandi neyðugt, at bygnaðarbroytingar hava góða, politiska undirtøku, tí annars verða tær bara broyttar, hvørja ferð nýggj samganga kemur til so verður ruðuleiki.

- Ti vilja vit hava málið fyr tingið.

- Somuleiðis hevur tað avgerandi týdning, at starvsfólkini tekur undir við

teirri skipan, tey skulu arbeiða undir. Annars er hon dømd at miseydnast, sama, hvussu góð hon annars er.

- At fara undir nakað so kollveltandi kann skapa ótryggleika og so missa vit alt á gólvið.

Tilboð úr Danmark

Men hvussu eru so Finn Normann komin higar?

- Í einum samráðingarmáfarið við danir bjóðaðu teir okkum sakkøna hjálpi, skuldi bygnaðurin broytast.

- Ein dagin leggur so lógmaður so navnðið fyr okkum. Vit høvdu ikki grund at ivast í manninum, tá ið hann er viðmæltur frá donsku stjórnini. Ti gjørdi javnaðarflokkurin ikki vart við seg tá.

- Men tá ið Finn Norman var komin, gjørdi eg hann varugan við, at tað var neyðugt at lata bæði samgongu og andstöðu vera við i viðgerðini so vit øll komu at fola ábyrgd fyri úrslitunum. Men tað er ikki hent, hóast vit av og á eru kunná um arbeiðið.

Kortanei

Ein onnur avleiðing av uppskotinum hjá Finn N. er, at landsbankin skal t aksat av.

- Tað verður undir ongunum umstøðum. Tað málið hevur stórra týðning fyri javnaðarflokkin enn málið um framtidarstöðu Føroya hevur fyri sambandsflokkin.

- Landsbankin er alneyðugur at stýra búskapinum.

- Og eg eri sannførdur um, at hevði sambandsflokkurin og fólkaflokkurin ikki havt saboterað landsbankin á fleiri ár í áttátárunum, hevði stóðan verið øðrvísi í Føroyum nú.

- Men tibetur tykist sum um fleiri og fleiri politikarir skilja týðningin av landsbankanum, sigur Jóannes Eidesgaard, formamaður javnaðarflokksins.

BILLUTIR

úvegast til
**FLEST ALLAR
BILAR**

Fa. BILLUTIR

Tlf. 21605 Fax. 21666